

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴	پیش‌دانشگاهی		
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹		

ردیف	سؤالات	نمره
۱	الف) قافیه با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. ب) مژگان سیه کردی هزاران رخنه در دینم ب) حروف اصلی قافیه کدام است? پ) حروف الحاقی را مشخص کنید. ت) قافیه طبق کدام قاعده است? انواع قافیه را در بیت‌های زیر بنویسید.	۰/۱۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲	الف) قفلی بود میل و هوا، بنهاده بر دل‌های ما ب) ای نور ما، ای سور ما، ای دولت منصور ما پ) دل در سر زلف یار بستم کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است?	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۳	الف) می‌توان واژه‌ی «فضا» را با «ما» هم‌قافیه کرد. ب) قافیه کردن دو واژه‌ی «میخانه و جانانه» طبق قاعده‌ی «یک» است. چرا قافیه‌ی بیت زیر نادرست است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵
۴	دیدار تو حل مشکلات است صبر از تو خلاف ممکنات است	
۵	ب) عروض کدام یک از ارکان زیر فقط در پایان مصراج قرار می‌گیرد? الف) - - - ب) - - -	۰/۲۵
۶	لیلی و مجنون نظامی در چه وزنی سروده شده است? الف) فاعلاتن مفاعلن فعلن پ) مفعول مفاعلن فعلن	۰/۲۵
۷	در کدام قسمت مصraig، شاعر می‌تواند به جای رکن «فعلن» رکن «فاعلاتن» را باور دد؟	۰/۲۵
۸	بوستان سعدی با کدام یک از آثار زیر هم‌وزن است? الف) ویس و رامین ب) منطق الطیر پ) شاهنامه ت) مثنوی معنوی	۰/۲۵

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴			پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جوانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹		

ردیف	سؤالات	نمره
۹	قالب شعری که در پایان هر مصraig آن، مصراعی کوتاه می‌آید، نامیده می‌شود. با توجه به تقطیع ترکیب زیر: دل پاک () - ()	۰/۲۵
۱۰	الف) در کدام هجا اختیار شاعری به کار رفته است؟	۰/۲۵
۱۱	ب) نوع اختیار شاعری به کار رفته، زبانی است یا وزنی؟ نام بحر حاصل از تکرار فاعلاتن و مفاعیلن، به ترتیب و است.	۰/۲۵
۱۲	الف) رمل - هزج ب) هزج - رمل دلیل نامناسب بودن وزن شعر زیر را بنویسید.	۰/۱۵
۱۳	دل درهم و خاطر به غم و سینه به تاب است ارکان معادل هجاهای زیر را بنویسید.	۰/۷۵
۱۴	واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع و علامت گذاری کنید. بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم	۱
۱۵	یک اختیار زبانی و یک اختیار وزنی در بیت زیر مشخص کنید. بس بگردید و بگردد روزگار	۱
۱۶	کدام بیت وزن دوری دارد؟ دو دلیل ذکر کنید.	۱/۲۵
۱۷	الف) دل می‌رود ز دستم، صاحبدلان خدا را ب) مرحبا ای پیک مشتاقان، بدہ پیغام دوست با توجه به بیت، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. من مرغکی پربسته‌ام، زان در قفس بنشسته‌ام	۱/۲۵
۱۸	الف) بیت را تقطیع کنید. ب) کدام رکن تکرار شده است?	۰/۲۵
۱۹	پ) نام کامل بحر حاصل از تکرار ارکان را بنویسید.	۰/۷۵

با سمه تعالی

ساعت شروع : ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: علوم انسانی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴			پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹

ردیف	سوالات	نمره				
۱۸	پ) نقد ادبی ارسطو معتقد است که هدف شعر، خاصه تراژدی، باید باشد.	۰/۲۵				
۱۹	کدام یک از آثار زیر را قرآن عجم گفته‌اند؟ الف) منطق الطیر پ) مثنوی معنوی	۰/۲۵				
۲۰	کدام قالب شعری بیشتر مورد توجه صائب بوده است؟	۰/۲۵				
۲۱	کدام یک از انواع نقد، وسیله‌ی تحقیق در تاریخ ادبیات محسوب می‌شود؟	۰/۲۵				
۲۲	مسئله‌ی مترادفات در حوزه‌ی نقد جای می‌گیرد.	۰/۲۵				
۲۳	نقد در اصطلاح ادب به چه معناست؟	۰/۵				
۲۴	چرا شعر حافظ را رندانه می‌خوانند؟	۰/۵				
۲۵	اهمیت کتاب تاریخ بیهقی در چه چیزهایی است؟	۰/۵				
۲۶	قابل‌نامه از بهترین نمونه‌های نشر و شامل باب است.	۰/۵				
۲۷	قدیم‌ترین کسانی را که نخستین بار از خیام به عنوان شاعر یاد کردند، نام ببرید.	۰/۵				
۲۸	عقیده‌ی شاعر پارناسین در مورد شعر چیست؟	۰/۵				
۲۹	هر یک از جمله‌های ذکر شده در ستون «الف» مربوط به کدام شخصیت در ستون «ب» است؟ (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است). <table border="1"><tr><td>«ب»</td><td>«الف»</td></tr><tr><td>دیدرو تی. اس. الیوت تولستوی</td><td>۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند. ۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.</td></tr></table>	«ب»	«الف»	دیدرو تی. اس. الیوت تولستوی	۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند. ۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.	۰/۵
«ب»	«الف»					
دیدرو تی. اس. الیوت تولستوی	۱- هدف یک اثر ادبی این است که به آدمی عشق به تقوی و وحشت از نابکاری را القا کند. ۲- هنر جهان پسند همواره ملاک ثابت و معتبری با خویشتن دارد و آن ملاک، معرفت دینی و روحانی است.					
۳۰	هر یک از تعاریف زیر مربوط به کدام نقد است? الف) بحث در چگونگی کاربرد فنون بلاغی در شعر و نثر ب) بررسی و ارزیابی کاربرد زبان و اصول و قواعد آن در یک اثر ادبی پ) توجه به جریان باطنی و احوال درونی شاعر و نویسنده	۰/۷۵				
۳۱	گلستان شامل چند باب است؟ دو مورد از باب‌های آن را نام ببرید.	۰/۷۵				
۳۲	کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام نادرست است? الف) مهم‌ترین اثر نظامی خسرو و شیرین است.	۰/۷۵				
۳۳	ب) نظامی شاعری است که شیوه‌ی خراسانی را در قالب مثنوی و داستان در ادب فارسی وارد می‌کند. پ) اسکندرنامه داستان شادخواری‌ها و کامروایی‌های اسکندر است. هدف فردوسی از تدوین شاهنامه چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱				
۲۰	جمع نمرات	۲۰				

با سمهه تعالی

رشنده: علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره																																
	با تشکر از مصححین گرامی، این راهنمای جهت سهولت و هماهنگی در امر تصحیح خدمتمن ارائه می‌گردد. بدینه است، به پاسخهای درست و مشابه دانشآموزان نمره تعلق می‌گیرد.																																	
	(الف) قافیه																																	
۱	الف) دینم (دین) (۰/۲۵) بروچینم (برچین) (۰/۲۵) ب) ین (۰/۲۵) ت) قاعده‌ی ۲ (۰/۲۵) م) -	۱/۲۵																																
۲	الف) میانی (۰/۲۵) ب) درونی (۰/۲۵) پ) ذوقافیتین (۰/۲۵)	۰/۷۵																																
۳	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵)	۰/۵																																
۴	زیرا حروف اصلی در مشکلات «_ل» و در ممکنات، «_ن» است. (اختلاف در صامت دارند.) (۰/۵)	۰/۵																																
	(ب) عروض																																	
۵	ب) (-) (۰/۲۵)	۰/۲۵																																
۶	پ) (۰/۲۵) (مفعول مفاعلن فعلون)	۰/۲۵																																
۷	رکن اول شخص ربع (۰/۲۵)	۰/۲۵																																
۸	پ) (۰/۲۵) (شاهنامه)	۰/۲۵																																
۹	مستزاد (۰/۲۵)	۰/۲۵																																
۱۰	الف) هجای دوم (۰/۲۵) ب) زبانی (۰/۲۵)	۰/۵																																
۱۱	الف) (۰/۲۵) (رمل - هزج)	۰/۲۵																																
۱۲	وزن با محتوا هماهنگ نیست. (۰/۵)	۰/۵																																
۱۳	الف) مفعول (۰/۲۵) ب) مفتعلن (۰/۲۵) پ) مفعولن (۰/۲۵)	۰/۷۵																																
۱۴	با حذف همزه: <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"><tr><td style="text-align: center;">زیم</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">دا</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">ءَن (ان)</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">در</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td></tr><tr><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td></tr></table> تقاطع هجایی: (۰/۲۵) علامت‌گذاری: (۰/۲۵) بدون حذف همزه: <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"><tr><td style="text-align: center;">زیم</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">دا</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">ءَن (ان)</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">در</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td></tr><tr><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td><td style="text-align: center;">-</td><td style="border: 1px solid black; width: 1em;"></td></tr></table> تقاطع هجایی: (۰/۲۵) علامت‌گذاری: (۰/۲۵)	زیم		دا		ءَن (ان)		در		-		-		-		-		زیم		دا		ءَن (ان)		در		-		-		-		-		۱
زیم		دا		ءَن (ان)		در																												
-		-		-		-																												
زیم		دا		ءَن (ان)		در																												
-		-		-		-																												
۱۵	اختیار زبانی: تبدیل هجای کوتاه به بلند در هجای پنجم (ذ در بگردید) (۰/۵) اختیار وزنی: بلند شدن هجای پایان مصراع (۰/۵)	۱																																
	ادامه‌ی راهنمای در صفحه‌ی دوم																																	

باسمہ تعالیٰ

ساعت شروع : ۸ صبح	رشته: علوم انسانی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۱) (قافیه، عروض و نقد ادبی)
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۴ / ۴		پیش‌داشکاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور جبرانی دوم سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	الف) (۰/۲۵) (دل می رود ز دستم صاحبدلان خدا را دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا) ۱- مکث بالقوه یا بالفعل در میان مصraig ۲- بلندبودن هجای پایان نیم مصraig ۳- داشتن ارکان متناوب ۴- زوج بودن تعداد هجاهای یک مصraig ذکر دو دلیل کافی است. هر دلیل (۰/۵) جمعاً (۱/۲۵)	۱/۲۵
۱۷	الف) من گر زان بیش کس تی ق ف مو د م ر پر بس ت آم زان بین فس د ر پر وا ز را آم	۲/۵
	تفطیع درست مصraig اول (۰/۷۵) و تقطیع درست مصraig دوم (۰/۷۵)	
	(ب) مستفعلن (۰/۲۵) سالم (۰/۲۵) مثنی (۰/۲۵) پ) رجز (۰/۲۵)	
۱۸	پ) نقد ادبی	
۰/۲۵	تصفیه یا تزریقیه نفس (۰/۲۵)	
۰/۲۵	پ) (۰/۲۵) (مثنوی معنوی)	
۰/۲۵	غزل (۰/۲۵)	
۰/۲۵	تاریخی (۰/۲۵)	
۰/۲۵	لغوی (۰/۲۵)	
۰/۵	تشخیص معایب و محاسن سخن و نشان دادن خوب و بد اندازه ادبی (۰/۵)	
۰/۵	زیرا شعر حافظ در ستایش آزادگی است. (۰/۵)	
۰/۵	تاریخ نگاری (۰/۲۵) هنر نویسنده (۰/۲۵)	
۰/۵	ساده (۰/۲۵) باب (۰/۲۵) ۴۴	
۰/۵	شهرزوری (۰/۲۵) شیخ نجم الدین رازی (۰/۲۵)	
۰/۵	شعر نه باید بخنداند و نه بگریاند بلکه باید فقط زیبا باشد و هدف خود را در خود بجوید. (۰/۵)	
۰/۵	۱- دیدرو (۰/۲۵) ۲- تولستوی (۰/۲۵)	
۰/۷۵	الف) فنی (۰/۲۵) ب) لغوی (۰/۲۵) پ) روان شناسی (۰/۲۵)	
۰/۷۵	هشت باب (۰/۲۵) در سیرت پادشاهان - در اخلاق درویشان - در فضیلت قناعت - در فواید خاموشی - در عشق و جوانی - در ضعف و پیری - در تأثیر تربیت - در آداب معاشرت (ذکر دو مورد کافی است). (۰/۵)	
۰/۷۵	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) پ) نادرست (۰/۲۵)	
۱	احیای زبان فارسی، تقویت روحیه مبارزه جویی با بیگانگان، مقاومت در برابر دشمنان (ذکر دو مورد کافی است). هر مورد (۰/۵) جمعاً (۱) نمره	
۲۰	جمع نمره	شاد باشید»